

FLUORESCERENDE MINERALER I OSLO-FELTETS KONTAKTSONE MED TILGRENSENDE GRANITTISKE ERUPTIVER.

I Oslo-feltet i permtiden trengte det fram en rekke forskjellige dyperuptiver som ofte størknet i eller i nærheten av kambro-siluriske sedimentbergarter (kalkstein/leirskifer mm). Varmepåvirkning fra de størknende bergarter og tilførsel av gasser og løsninger førte til omvandling av de tilgrensende sedimentbergarter med dannelsen av nye mineraler. Denne kontakt-metamorfose er spesielt godt utviklet nord for Oslo til Hadeland, og syd-vest for Oslo mot Lier/Drammen/Eikern og Modum. V.M. Goldschmidt har i sin "Die Kontaktmetamorphose im Kristianiagebiet" gitt en meget utførlig beskrivelse av dette områdets geologiske historie og mineralogi. Mineraldannelse på druser og sprekker i eruptivbergartene selv er også beslektet med de kontaktmetamorfe bergarter, og slike mineralforekomster finner vi særlig i nærheten av den kontaktmetamorfe sonen.

Blant de områdene som i særlig grad fører fluorescerende mineraler, kan nevnes: Gjellebekk og sydover langs østsiden av Drammensfjorden (scheelitt, powellitt, wollastonitt, kalkspat), kontaktforekomstene rundt Grua på Hadeland (scheelitt) og Konnerudkollen (kalkspat, goslaritt, hydrozinkitt). Scheelitt finnes spesielt rikelig ved Skjærpemyr, ca. 1,5 km øst for Grua sentrum. Fluorescerende opal (hyalitt med spor av uran) finnes spredt på druser i granitt, nordmarkitt og ekeritt i mange områder. Mange forekomster er fortsatt dårlig undersøkt med sikte på fluorescerende mineraler, slik at denne foreløpige liste sikkert kan utvides senere.

Mineral	Kortbølget UV	Langbølget UV	Merknad
Scheelitt	blå - hvit		Skjærpemyr, Grua
m/molybden	gul-hvit		Drammensområdet
Powellitt	gul-grønt		Spikkestad
Kalkspat	rød	svakt rød	Konnerud, Gjellebekk
Kalkspat	gul-hvit		m/fæforencens, Gjellebekk
Wollastonitt	mørk rød(svak)		Gjellebekk
Flusspat	blå-hvit fiolett	blå-hvit fiolett	flere forekomster
Opal	gul-grønn	gul-grønn	druser i granitt, nordmarkitt
Hydrozinkitt	lys-blått		Konnerud
Goslaritt	blått		Konnerud

Knut Eldjarn
Erling Kamphaug